

L I G J
Nr. 8890, datë 2.5.2002

**PËR RATIFIKIMIN E “MARRËVESHJES FINANCIARE NDËRMJET QEVERISË SË
REPUBLIKËS TË SHQIPËRISË DHE KOMISIONIT TË KOMUNITETIT EUROPIAN, NË
KUADËR TË PROGRAMIT “CARDS 2001”**

Në mbështetje të neneve 78, 81 pika 1, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I

**I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
V E N D O S I:**

Neni 1

Ratifikohet “Marrëveshja financiare ndërmjet Qeverisë së Republikës të Shqipërisë dhe Komisionit të Komunitetit Europian, në kuadër të Programit “CARDS 2001”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr. 3341, datë 23.5.2002 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani

MARRËVESHJE FINANCIARE

Nga njëra anë,
Qeveria e Shqipërisë, këtej e tutje referuar si “Përfituesi”, dhe
nga ana tjetër

Komisioni i Komuniteteve Europiane, këtej e tutje referuar si “Komisioni”, duke vepruar për dhe në emër të Komunitetit Europian, këtej e tutje referuar si “Komuniteti”

Kanë rënë dakord si më poshtë:

Masa referuar artikullit 1 më poshtë do të ekzekutohet dhe financohet nga Buxheti i Komunitetit, në përputhje me dispozitat e përcaktuara në këtë Marrëveshje. Kuadri teknik, ligjor dhe administrativ, brenda të cilit Masa, referuar artikullit 1 më poshtë do të zbatohet, është përcaktuar në kushtet e përgjithshme në aneksin A të Marrëveshjes Kuadër ndërmjet Komisionit dhe Përfituesit dhe amenduar e plotësuar nga kushtet e kësaj Marrëveshjeje dhe dispozitave të veçanta, bashkëngjitur kësaj.

Neni 1

Natyra dhe subjekti

Si një pjesë e programit të tij të ndihmës, Komuniteti do të kontribuojë, në formë granti, në drejtim të financimit të Masës së mëposhtme:

Titulli: Programi mbështetës për Shqipërinë në 2001

Vlera: Euro 37,5 milion

Datat e përfundimit: 31.12.2003 për kontraktim, 31.12.2004 për disbursim, me përjashtim të programit të taksave, për të cilin datat e përfundimit janë 31.12.2002 për kontraktim, 31.12.2003 për disbursim.

Neni 2
Angazhimi i Komunitetit

Kontributi financiar i Komunitetit është fiksuar në një maksimum prej euro 37,5 milion, këtej e tutje referuar si “Granti i KE-së”.

Granti i KE-së është subjekt i një afati mbarimi 31.12.2004. Komisioni mund, megjithatë, në varësi të rrethanave, të bjerë dakord për një zgjatje të përshtatshme të këtij afati skadence, në qoftë se një zgjatje e tillë kërkohet dhe justifikohet në mënyrë të saktë nga Përfituesi.

Neni 3
Adresat

Korrespondenca në lidhje me ekzekutimin e Masës, duke deklaruar numrin dhe titullin e Masës, do të adresohet si më poshtë:

Për Komisionin
Mr. Për Brix Knudsen
Komisioni i Komuniteteve Europiane
Zyra Europiane e Ndihmës dhe Bashkëpunimit
Rue de la Loi 200
B – 1049 Brussels, Belgium
Adresa telegrafike: COMEUR BRUXELLES
Telex: 21877 COMEU B
Fax: +32-2 296 74 82

Për Përfituesin
Z. Marko Bello
Ministër i Shtetit për Integrimin European
Bulevardi Dëshmorët e Kombit
Tiranë, Shqipëri
Fax: +355 4 256 267

Neni 4
Numri i kopjeve

Kjo Marrëveshje është hartuar në dy kopje në gjuhën angleze.

Neni 5
Hyrja në fuqi

Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi në datën në të cilën ajo do të jetë nënshkruar nga të dyja Palët. Çdo shpenzim që kryhet nga kjo datë i përmbush kushtet e Grantit të KE-së.

Anekset do të konsiderohen si në pjesë integrale e kësaj Marrëveshjeje.

Anekset:

Marrëveshje Kuadër

A. Kushtet e përgjithshme në lidhje me Marrëveshjet Financiare

B. Arbitrazhi

C. Përshkrimi i Masës

Deklaratë: Lidhur me nenin 5 të kësaj Marrëveshjeje, kjo Marrëveshje financiare do të hyjë në fuqi në datën e ratifikimit nga Parlamenti Shqiptar.

Vërtetohet se teksti në shqip i Marrëveshjes është i njëjtë me origjinalin.

ANEKSI A
KUSHTET E PËRGJITHSHME NË LIDHJE ME MARRËVESHJET FINANCIARE

Në këto kushte të përgjithshme, termi “Marrësi” do të nënkuptohet se i referohet Qeverisë Shqiptare.

KREU I FINANCIMI I PROJEKTEVE

Neni 1

Angazhimi i Komunitetit

Angazhimi i Komunitetit, këtej e tutje referuar si “Granti i Ke-së”, vlera e të cilit është përcaktuar në Marrëveshjen financiare, do të vendosë kufirin brenda të cilit detyrimi dhe ekzekutimi i pagesave do të realizohet përmes kontratave dhe vlerësimeve të aprovuara në përputhje me rregullat.

Çdo shpenzim përtej Grantit të KE-së do të përballohet nga Përfituesi.

Neni 2

Vlefshmëria e Grantit të KE-së

Kur ekzekutimi i Masës varet nga detyrimet financiare nga burimet e veta të Përfituesit ose nga burime të tjera fondesh, Granti i KE-së do të bëhet i mundshëm në një kohë të tillë që detyrimet financiare të Përfituesit dhe/ose burimet e tjera të fondeve, siç janë përcaktuar në Marrëveshjen financiare, përmbushen.

Neni 3

Disbursimi

Kontratat janë të vlefshme për disbursime, sipas kësaj Marrëveshjeje financiare, vetëm në qoftë se janë konkluduar përpara afatit të skadencës të Marrëveshjes financiare. Disbursimet e këtyre kontratave mund të bëhen në një periudhë maksimum prej 12 muajsh pas afatit të skadencës së Marrëveshjes financiare.

KAPITULLI II DHËNIA E LEHTËSIRAVE

Neni 4

Privilegjet e përgjithshme

Personeli, pjesëmarrës në Masat e financuara nga Komuniteti, dhe anëtarët e familjes së tyre mund t’u akordohen përfitime, privilegje dhe përjashtime jo më pak të favorshme se atyre që u akordohen zakonisht të huajve të tjerë të punësuar në shtetin e Përfituesit, sipas çdo marrëveshjeje tjetër bilaterale ose multilaterale për asistencë ekonomike dhe programeve të bashkëpunimit teknik.

Neni 5

Vendosja, instalimi, hyrja dhe lehtësirat e qëndrimit

Në rast të kontratave të punimeve, furnizimit ose shërbimeve, personat fizikë ose juridikë, pjesëmarrës në procedurat e tenderimit, do t’u jepet e drejta që përkohësisht të vendosen dhe të qëndrojnë ku rëndësia e kontratës e kërkon një gjë të tillë. Kjo e drejtë do të jepet vetëm pasi ftesa për tender është publikuar dhe do të përfitohet nga stafi teknik me nevojën për të kryer studime përgatitore në hartimin e tenderave. Kjo e drejtë do të përfundojë një muaj pas përcaktimit të kontraktorit.

Përfituesi do të lejojë personelin pjesëmarrës në kontratat e punimeve, furnizimeve ose shërbimeve, financiar nga Komuniteti, dhe anëtarët e familjes së tyre të hyjnë në shtetin e Marrësit të vendosen në këtë Shtet, të punojnë atje dhe të largohen nga Shteti në fjalë, në rast se natyra e kontratës e justifikon një gjë të tillë.

Neni 6

Importi dhe rieksperti i pajisjeve

Përfituesi do të japë të gjitha lejet e nevojshme për importimin e pajisjeve profesionale të

kërkuara për realizimin e Masës, subjekt i ligjeve, rregullave dhe rregulloreve ekzistuese të Përfituesit.

Përfituesi do t'i japë më tej personave fizikë dhe juridikë që kanë realizuar kontratat e punimeve, furnizimeve ose shërbimeve, lejet e kërkuara për riekспортimin e pajisjeve në fjalë.

Neni 7

Importet dhe shkëmbimi i kontrollit

Për realizimin e Masës, Përfituesi merr përsipër të japë autorizime importi dhe autorizime për përfitim të shkëmbimit valutor dhe të zbatojë rregullat e kontrollit të shkëmbimit valutor kombëtar pa diskriminim ndërmjet Shteteve Anëtare të Komunitetit dhe Shteteve përfituese sipas rregullores OBNOVA, Rregullores CARDS, vendet candidate për anëtarësim në Bashkimin Europian dhe, në rastin kur Komisioni ka autorizuar pjesëmarrjen në ftesat për tender dhe kontrata, vendet përfituese sipas programit TACIS dhe MEDA gjithashtu dhe vendet e tjera.

Përfituesi do të japë lejet e nevojshme të rikthejë fondet e marra në lidhje me Masën, në përputhje me rregulloret e kontrollit të shkëmbimit valutor në fuqi në shtetin e Përfituesit.

Neni 8

Taksat dhe doganat

1. Taksat, doganat dhe detyrimet e importit nuk do të financohen nga Granti i KE-së.

2. Importet, sipas kontratave të furnizimit të konkluduara nga autoritetet e Përfituesit dhe financuar nga Granti i KE-së, do të lejohen të hyjnë në shtetin e Përfituesit pa qenë subjekt i detyrimeve doganore, detyrimeve të importit, taksave ose tarifave fiskale që kanë efekt të njëjtë.

3. Përfituesi do të sigurojë që importet në fjalë do të lejohen nga pika e hyrjes për t'u shpërndarë tek kontraktorët, siç kërkohet nga dispozitat e kontratës dhe për përdorim të menjëhershëm, siç kërkohet për një zbatim normal të kontratës, pavarësisht nga ndonjë vonesë ose konflikt mbi zgjidhjen e detyrimeve të përmendura më sipër, taksave ose tarifave.

4. Kontratat për furnizime ose shërbime të zbatuara nga firmat shqiptare ose të huaja, të financuara nga Granti i KE-së nuk do të jenë subjekt në shtetin e Përfituesit, të taksës mbi vlerën e shtuar, vulës dokumentuese, detyrimeve të regjistrimit ose tarifave fiskale që kanë efekt të njëjtë, pavarësisht nëse tarifa të tilla ekzistojnë apo që do të institucionalizohen.

5. Personat fizikë dhe juridikë, duke përfshirë stafin e huaj, nga Vendet Anëtare të Komunitetit Europian, që realizojnë kontratat e bashkëpunimit teknik financuar nga Granti i KE-së, do të përjashtohen nga taksa e aktivitetit dhe të ardhurave në Shtetin e Përfituesit.

6. Mallrat personale dhe të familjes të importuara për përdorim personal nga personat fizikë (dhe anëtarët e familjeve të tyre), përveç atyre të marra brenda vendit, të përfshirë në realizimin e detyrimeve të përcaktuara në kontratat e bashkëpunimit teknik, do të përjashtohen nga detyrimet doganore, detyrimet e importit, taksave dhe tarifave të tjera fiskale që kanë efekt të njëjtë mallrat personale dhe të familjes në fjalë do të riekспортohen ose do të lihen në vend, në përputhje me rregulloret në fuqi në shtetin e Përfituesit pas përfundimit të kontratës.

7. Personat fizikë dhe juridikë që importojnë pajisje profesionale, siç është parashikuar në artikullin 9, në qoftë se ata e kërkojnë një gjë të tillë, do të përfitojnë nga sistemi i pranimi të përkohshëm, siç përcaktohet nga legjislacioni kombëtar i Përfituesit në lidhje me pajisjet në fjalë.

KREU III

REALIZIMI I KONTRATAVE

Neni 9

Origjina e furnizimeve

Përfituesi bie dakord që, përveçse kur autorizohet ndryshe nga Komisioni, materialet dhe pajisjet e kërkuara për realizimin e kontratave duhet ta kenë origjinën në Komunitet, në Shtete Përfituese sipas Rregullores OBNOVA, Rregullores CARDS, vendet candidate për anëtarësim në Bashkimin Europian dhe, në rastin kur Komisioni ka autorizuar pjesëmarrjen në ftesat për tender dhe kontrata, vendet përfituese sipas programit TACIS dhe MEDA gjithashtu dhe vendet e tjera.

Neni 10
Procedurat e pagesës

1. Për kontratat e financuara nga Granti i KE-së, tenderat do të hartohen dhe pagesat do të bëhen ose në euro ose, në përputhje me ligjet dhe rregulloret e këmbimit valutor të Përfituesit, në monedhën e Përfituesit, ose në monedhën e Shtetit ku tenderuesi ka të regjistruar vendin e tij të biznesit, ose në monedhën e Shtetit ku materialet janë prodhuar.

2. Kur tenderat janë bërë në euro, pagesat në lidhje me to do të bëhen siç duhet, në monedhën e përcaktuar në kontratë, mbi bazën e vlerës ekuivalente të euros në ditën e procedimit të pagesës.

KREU IV
BASHKËPUNIMI NDËRMJET KOMISIONIT DHE PËRFITUESIT

Neni 11
Inspektimi dhe kontrolli

1. Komisioni, duke përfshirë dhe Zyrën Europiane Anti-Evazion (OLAF), do të ketë të drejtën për të dërguar agjentët e saj ose përfaqësues të autorizuar për të realizuar çdo mision apo kontroll teknik dhe financiar që ai e konsideron të nevojshme për të ndjekur realizimin e Masës. Megjithatë, Komisioni do t'i japë autoriteteve të Përfituesit një lajmërim paraprak për misione të tilla.

Përfituesi do të japë të gjithë informacionin dhe dokumentet, të cilat do të kërkojnë prej tij dhe do të marrë të gjitha masat e përshtatshme për të lehtësuar punën e personave të instruktuar për të realizuar kontrollin apo inspektimin.

2. Përfituesi:

(a) do të mirëmbajë të dhënat dhe llogaritë adekuate për të identifikuar punimet, furnizimet ose shërbimet e financuara sipas Marrëveshjes financiare, në përputhje me procedurat bazë të kontabilitetit;

(b) do të sigurojë që agjentët e lartpërmendur ose përfaqësues të Komisionit kanë të drejtën për të inspektuar të gjitha dokumentet e nevojshme dhe llogaritë që i përkasin pikave të financuara sipas Marrëveshjes financiare dhe të ndihmojë Gjykatën e Auditimit të Bashkimit Europian për të realizuar kontrollin në lidhje me përdorimin e Grantit të KE-së.

Komisioni mund të realizojë gjithashtu një vlerësim ex - post dhe një kontroll përfundimtar të programit. Vlerësimi ex-post do të vlerësojë arritjet e objektivave/qëllimeve të programeve, gjithashtu dhe impaktin mbi zhvillimin dhe rristurimin e sektorit në fjalë.

Kontrolli përfundimtar do të rishikojë të dhënat financiare lokale të programit, duke dhënë një opinion të pavarur mbi saktësinë dhe përputhjen e kontratave dhe disbursimeve, gjithashtu dhe përputhshmëria e saj me dispozitat e Marrëveshjes financiare.

KREU V
DISPOZITA TË VEÇANTA

Neni 12
Delegimi i zbatimit

Në zbatim të artikullit 4 të Marrëveshjes Kuadër, delegimi i përgjegjësisë të zbatimit tek një Palë e tretë mund të bihet dakord përmes një shkëmbimi letrash ndërmjet Përfituesit dhe Komisionit Europian.

KREU VI
DISPOZITAT E PËRGJITHSHME DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 13
Konsultimet, mosmarrëveshjet

1. Çdo çështje në lidhje me realizimin ose interpretimin e Marrëveshjes financiare ose të Kushteve të Përgjithshme, do të jetë subjekt i konsultimeve ndërmjet Përfituesit dhe Komisionit, duke qar, kur është e nevojshme, në një amendament të Marrëveshjes financiare.

2. Në rast të mospërbushjes së detyrimit të përcaktuar në Marrëveshjen financiare dhe në Kushtet e Përgjithshme, e cila nuk ka qenë subjekt i masave rregulluese të marra në kohën e duhur, Komisioni mund të pezullojë financimin e Masës, pas konsultimeve me Përfituesin.

Përfituesi mund të mos pranojë në tërësi ose pjesërisht realizimin e Masës. Palët Kontraktuese do të përcaktojnë detajet e mospranimit në fjalë në një shkëmbim letrash.

Neni 14
Lajmërimi, adresat

Çdo lajmërim dhe çdo marrëveshje ndërmjet Palëve, të bërë për këtë qëllim, duhet të jetë subjekt i një komunikimi me shkrim duke iu referuar në mënyrë eksplicite numrit dhe titullit të Masës. Të tilla lajmërimi ose marrëveshje do të bëhen me letra të dërguara tek Pala e autorizuar për të marrë të njëjtën dhe e dërguar në adresën e lajmëruar nga Pala në fjalë. Në rast urgjence, komunikimi me telefaks, telegraf ose teleks do të lejohet dhe do të gjykohet i vlefshëm, me kusht që të konfirmohen menjëherë me letër.

Adresat janë të përcaktuara në Marrëveshjen financiare.

**ANEKSI B
ARBITRAZHI**

Çdo mosmarrëveshje ndërmjet Palëve Kontraktuese, që del nga Marrëveshja Kuadër ose Marrëveshja financiare, e cila nuk është zgjidhur duke zbatuar procedurat e përcaktuara në artikullin 12 të kushteve të përgjithshme në lidhje me Marrëveshjen financiare, do të shqyrtohet në arbitrazh nga një Tribunal, siç përcaktohet këtu poshtë.

Palë në një arbitrazh të tillë do të jetë Përfituesi nga njëra anë dhe Komisioni nga ana tjetër.

Tribunali i Arbitrazhit do të përbëhet nga tre arbitra, të emëruar si më poshtë:

- Një arbitër të emëruar nga Përfituesi;

- Një arbitër i dytë do të emërohet nga Komisioni.

- Arbitri i tretë (këtë e tutje ndonjëherë do të thirret “Arbitri”) do të emërohet me marrëveshje të Palëve ose, në qoftë se ato nuk bien dakord, nga Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara.

Në qoftë se asnjëra nga Palët nuk arrin të emërojë një arbitër, Arbitri do të emërojë arbitra të tillë.

Në qoftë se ndonjë nga Arbitrat e emëruar në përputhje me këtë dispozitë heq dorë, vdes ose bëhet i paaftë për të vepruar, një tjetër Arbitër do të emërohet në të njëjtën mënyrë si Arbitri vendin e të cilit ai mori; pasardhësi i tillë do të ketë të gjitha pushtetet dhe detyrimet e Arbitrit të zëvendësuar.

**ANEKSI C
PËRSHKRIMI I MASAVE**

OBJEKTIVAT E PROGRAMIT

Qëllimi i asistencës është të mbështesë pjesëmarrjen e Shqipërisë në Procesin e Stabilizimit dhe Asocimit (SAP).

Objektivat kryesorë specifikë të kësaj asistence janë: kontributi për të rritur kapacitetin e Shqipërisë në aspektin e sigurisë dhe rendit publik, forcimit të rregullit të ligjit, qeverisje e mirë dhe respekti për të drejtat e njeriut, krijimi i kushteve të përshtatshme për bashkëpunim rajonal, forcimi i financave publike, rritja e të ardhurave nga doganat dhe taksat, forcimi i standardeve dhe certifikimit, forcimi i koordinimit të ndihmës, përmirësimi i zhvillimit të komunitetit lokal dhe rritja e kualitetit të arsimit të lartë.

AKTIVITETET

1. Drejtësia dhe çështjet e brendshme
 - 1.1. Policia dhe rendi publik
Krijimi i një misioni asistence për policinë të KE-së në Shqipëri (ECPAM-A) dhe rehabilitimi i stacioneve të policisë.
 - 1.2. Menaxhimi i integruar i kufijve
Asistencë teknike për të zhvilluar një strategji menaxhimi të integruar të kufijve dhe të përgatisë një plan veprimi specifik për përmirësimin e kontrollit të kufijve detarë të Shqipërisë.
 - 1.3. Sistemi gjyqësor; burgjet
Ndërtimi i Burgut të Fushë-Krujës dhe krijimi i një plani për të paraburgosurit.
 - 1.4. Azili dhe menaxhimi i migrimit
Trainime për Ministrinë e Rendit Publik dhe agjencitë vartëse dhe rinovimi apo rindërtimi i një ose më shumë qendra pritjesh.
2. Ndërtimi i institucioneve
 - 2.1. Doganat
Vazhdimësia e asistencës së dhënë për administratën doganore në Shqipëri nga Misioni i Asistencës Doganore në Shqipëri (CAM-A).
 - 2.2. Financat publike
 - 2.2.1. Taksat
Asistenca për autoritetet shqiptare për të zhvilluar një strategji të integruar të teknologjisë së informacionit (IT) për Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, duke mbuluar taksat direkte dhe indirekte.
 - 2.2.2. Kontrolli i brendshëm i financave publike
Forcimi i kapacitetit të Departamentit të Kontrollit Financiar për të krijuar standarde të larta të kontrollit të brendshëm të financave publike.
 - 2.3. Standardet dhe certifikimi
Mbështetje për ndërtimin e institucioneve/harmonizim legjislativ/ zbatimi në fushën e standardeve dhe certifikimit.
 - 2.4. Koordinimi i ndihmës
Këshillë dhe trajnim mbi programimin e ndihmës dhe koordinimin.
 - 2.5. Operim në shkallë të vogël
Ky element operimi në shkallë të vogël (SSO) është një mekanizëm i një veprimi të shpejtë për t'i adresuar në mënyrë të menjëhershme fondet e vlefshme të justifikuara të kërkuara në nivel lokal nga OJQ-të, strukturat rajonale dhe lokale, institucionet publike ose gjysëm-publike, partnerët socialë, grupet e grave, media e pavarur, grupet kulturore, organizata që mbështesin biznesin, shoqatat dhe fondacionet.
3. Zhvillimi ekonomik, zhvillimi komunitetit lokal
Vazhdimësia e katër programeve të mëparshme të KE-së, zbatuar përmes fondit Shqiptar të Zhvillimit
4. Tempus
Financimi për projektet e përbashkëta europiane (JEP) dhe grantet e lëvizshme individuale në fushën e arsimit të lartë.

BUXHETI

SEKTORI I: Drejtësia dhe çështjet e brendshme	€ 16.0 m
Policia & rendi publik	€ 10.0 m
Menaxhimi i integruar i kufijve	€ 1.5 m
Sistemi gjyqësor; burgjet	€ 3.5 m
Azili & menaxhimi i migrimit	€ 1.0 m
SEKTORI II: Ndërtimi i institucioneve	€ 9.0 m
Doganat	€ 2.0 m
Financat publike	
- Taksat	€ 2.0 m

Kontrolli i brendshëm i financave publike	€ 2.3 m
Standardet & certifikimit	€ 2.0 m
Koordinimi i ndihmës	€ 0.5 m
Veprime në shkallë të vogël	€ 0.2 m
SEKTORI III. Zhvillimi ekonomik	€ 10.0 m
Zhvillimi i komunitetit lokal	
SEKTOR IV: Arsimi	€ 2.5 m
Tempus	
TOTAL:	€ 37.5 m

ZBATIMI

Programi do të zbatohet nga shërbimet e komisionit në bashkëpunim të ngushtë me autoritetet përkatëse kombëtare dhe/ose lokale.

Kontratat për shërbimet, punimet dhe furnizimet do të konkludohen, në përputhje me procedurat e tenderimit dhe kontratave përcaktuar në Rregulloren Financiare, Rregulloren e Këshillit 2666/2000 dhe “Manuali i instruksioneve për kontratat e konkluduara për qëllim të bashkëpunimit të Komunitetit me vendet e treta” (adaptuar prej Komisionit në 10 nëntor 1999).

MONITORIMI, VLERËSIMI DHE KONTROLLI

Ky program do të monitorohet dhe supervizohet nga Shërbimet e Komisionit European, që:

a) do të monitorojë zbatimin e programit mbi bazën e raporteve të rregullta, kontakteve me sipërmarrësit dhe vizitat në terren;

b) do të realizojë monitorim dhe vlerësim të rregullt për të ndjekur progresin e programit dhe komponentët e tij, si dhe vlerësimin e ex-post pas përfundimit të tij.

Llogaritë dhe veprimet e komponentëve të programit do të kontrollohen me intervale nga një kontrollues i jashtëm i kontraktuar nga Komisioni, pa paragjykuar përgjegjësitë e Komisionit European, duke përfshirë Zyrën Europiane Antievasion European (OLAF) dhe Gjykatën e Auditimit të Bashkimit European.